

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till
lag om ändring av mervärdesskattelagen**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att mervärdesskattelagen skall ändras så, att man inför en skattelättnad i anslutning till den nedre gränsen för skattskyldighet, vilken i lagen anges i euro. Lättnaden minskar gradvis när omsättningen ökar, vilket innebär att den slutliga skatt som skall redovisas så småningom kommer att motsvara skattens fulla belopp. Skatten skall enligt förslaget uppgå till fullt belopp när den årliga omsättningen är 20 000 euro. Den omsättning som lättnaden baserar sig på och som anger den nedre gränsen för skattskyldigheten skall beräknas för räkenskapsperioden. Lättnaden gäller såväl fysiska som juridiska personer. Lättnaden gäller inte bl.a. skogsbruk och vissa överlåtelser av nyttjanderätt till en fastighet. De skattskyldiga

som redovisar sin mervärdesskatt månatligen får lättnaden genom återbäring i efterskott efter räkenskapsperiodens utgång. De skattskyldiga som redovisar sin skatt årligen avdrar lättnaden från den skatt som skall redovisas för skatteperioden.

Dessutom föreslås i propositionen att mervärdesskattelagen skall ändras så, att de nedre gränserna för beskattning av eget bruk av tjänster som avser fastighetsinnehav och själv utförda byggtjänster höjs från 30 500 euro till 35 000 euro.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2004 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2004.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1. Skattelättnaden i anslutning till den nedre gränsen för skattskyldighet.....	3
1.1. Nuläge	3
1.1.1. Lagstiftningen i Finland.....	3
1.1.2. Europeiska gemenskapens lagstiftning	3
1.2. Bedömning av nuläget	4
1.3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen	4
2. Den nedre gränsen för beskattning av eget bruk av tjänster som avser fastighet- sinnehav och själv utförda byggtjänster	6
3. Propositionens verkningar	7
3.1. Ekonomiska verkningar	7
3.2. Administrativa verkningar	7
4. Beredningen av propositionen	8
5. Samband med andra propositioner	8
DETALJMOTIVERING	8
1. Motivering av lagförslaget.....	8
2. Ikraftträdande	12
LAGFÖRSLAGEN	13
om ändring av mervärdesskattelagen	13
BILAGA.....	16
PARALLELLTEXTER	16
om ändring av mervärdesskattelagen	16

ALLMÅN MOTIVERING

1. Skattelättnaden i anslutning till den nedre gränsen för skattskyldighet

1.1. Nuläge

1.1.1. Lagstiftningen i Finland

Skattskyldiga enligt mervärdesskattelagen (1501/1993) är i princip alla företag och yrkesutövare som idkar rörelsemässig försäljning av varor och tjänster.

Av administrativa skäl har verksamhet som bedrivs i liten skala befriats från skatt. Enligt 3 § mervärdesskattelagen är säljaren inte skattskyldig om omsättningen under kalenderåret uppgår till högst 8 500 euro, såvida säljaren inte enligt egen anmälan har registrerats som skattskyldig. Med omsättningen avses summan av den skattepliktiga försäljningen av varor och tjänster, den försäljning som sker till s.k. nollskattesats, överlåtelser av fastigheter eller rättigheter som hänför sig till fastigheter samt försäljningen av finansiella tjänster och försäkringstjänster, med undantag av försäljning av finansiella tjänster och försäkringstjänster av accessorisk karaktär och försäljning av anläggningstillgångar. Med försäljning till nollskattesats avses skattefri försäljning som ger rätt att dra av den skatt som ingår i förvärv. Enligt 12 § kan en rörelseidkare vars omsättning inte överstiger 8 500 euro bli skattskyldig på ansökan.

Syftet med den nedre gränsen för skattskyldighet är inte att befria egentlig yrkesverksamhet och rörelse från skatt, utan att verksamhet som främst är att betrakta som en hobby inte skall beskattas. Av neutralitets-skäl har gränsen satts tämligen lågt, eftersom den vållar ojämlikhet mellan företag med motsvarande verksamhet vilkas omsättning rör sig i närheten av gränsen. Ju högre gränsen är, desto mera accentueras detta problem.

När gränsen överskrids, existerar ingen som helst skattelindring. Överstiger omsättningen under ett kalenderår 8 500 euro, skall skatt till fullt belopp betalas för hela kalenderårets försäljning.

1.1.2. Europeiska gemenskapens lagstiftning

Bestämmelserna om det mervärdesskattesystem som skall tillämpas inom Europeiska gemenskapen ingår i rådets sjätte direktiv om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter — Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund (77/388/EEG), nedan det sjätte mervärdesskattedirektivet.

I det sjätte mervärdesskattedirektivets artikel 24 ingår bestämmelser om särskilda system som tillämpas i fråga om småföretag.

Enligt punkt 2 a i artikeln får medlemsstater som före direktivets ikraftträdande har infört undantag från skatteplikt eller graderade skattelättnader behålla dessa, om de är förenliga med mervärdesskattesystemet.

Enligt punkt 2 b i artikeln får medlemsstaterna medge befrielse från skatt för skattskyldiga personer vilkas årsomsättning är högst lika med motvärdet i internationell valuta av 5 000 europeiska beräkningsenheter enligt den omräkningskurs som gäller den dag då direktivet införs. Vid behov får medlemsstaterna medge graderad skattelättnad till skattskyldiga personer vars årsomsättning överskrider den övre gräns som har fastställs av medlemsstaterna för tillämpning av befrielse från skatt.

Enligt punkt 3 i artikeln skall begreppen undantag från skatteplikt och graderad skattelättnad tillämpas på tillhandahållandet av varor och tjänster av små företag. Medlemsstater får undanta vissa transaktioner från de regler som föreskrivs i punkt 2.

I punkt 4 anges den omsättning som utgör referensnivå vid tolkning av bestämmelserna i punkt 2. Denna består av beloppet, exklusive mervärdesskatt, av varorna och tjänsterna, i den mån som de beskattas, inklusive nollskattetransaktioner, beloppet av fastighets-transaktioner samt beloppet av finansiella transaktioner och försäkringstjänster, om dessa transaktioner inte har karaktär av bitransaktioner. Köpeskillingen vid avyttring av ett företags materiella eller immateriella anläggningstillgångar skall dock inte räknas

med vid beräkning av omsättningen.

I punkterna 5—7 i artikeln bestäms hur befrielse från skatt och graderade skattelättnader förhåller sig till det allmänna skattesystemet. Enligt punkt 5 har skattskyldiga personer som är undantagna från skatt inte rätt att dra av skatt eller att ange skatten på sina fakturor. Enligt punkt 6 får skattskyldiga personer som kan få befrielse från skatt välja att i stället iaktta de normala mervärdesskatte-reglerna, varvid de kan dra nytta av varje graderad skattelättnad som kan ha fastställts genom inhemsk lagstiftning. Enligt punkt 7 skall skattskyldiga som åtnjuter graderad skattelättnad behandlas som skattskyldiga personer som är underkastade de normala reglerna om mervärdesskatt.

Flera medlemsstater iakttar en i euro angiven nedre gräns för skattskyldighet. Direktivets övergångsbestämmelser och undantag i olika anslutningsavtal har medfört att den nedre gränsen varierar kraftigt mellan medlemsstaterna. Gradvisa skattelättnader tillämpas i Nederländerna och Luxemburg.

Enligt artikel 24.2 b skulle Finland ha rätt att befria ett företag från mervärdesskatt endast om företagets årsomsättning inte överstiger 5 000 europeiska beräkningsenheter. I sitt anslutningsavtal beviljades Finland dock rätt att från skatt befria näringsidkare som idkar verksamhet i så liten skala att deras årsomsättning understiger 10 000 europeiska beräkningsenheter. I anslutningsavtalet fick Finland inte rätt att tillämpa någon graderad skattelättnad. Direktivet kan dock tolkas så att Finland har rätt att införa en sådan lättnad.

1.2. Bedömning av nuläget

Den i euro angivna nedre gränsen för skattskyldighet kan hindra småföretag att växa. Att skattskyldigheten bestäms på detta sätt medför att även små förändringar i omsättningen kan få stora skattekonsekvenser, om förändringen innebär att gränsen överskrids. En näringsidkare vars omsättning stannar under gränsen mervärdesbeskattas inte alls. Efter att gränsen har överskridits omfattas han däremot av alla de skyldigheter som skattskyldigheten medför. Därför kan den nedre gränsen för skattskyldighet, trots att

den är låg, hindra företagare som idkar verksamhet i liten skala att utvidga sin verksamhet.

1.3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

I syfte att främja småföretags tillväxtmöjligheter föreslås i propositionen att en graderad skattelättnad skall införas vid den nedre gränsen för skattskyldighet. Med hjälp av denna lättnad lindras de förpliktelser som är förknippade med att företaget blir skattskyldigt när den nedre gränsen överskrids, vilket sänker tröskeln att förstora rörelsen och minskar frestelsen att bedriva verksamhet i den ekonomiska gråzonen.

Förslaget innebär att en näringsidkare vars omsättning inte överstiger 8 500 euro inte heller i fortsättningen behöver betala någon mervärdesskatt. Om gränsen överskrids, måste företaget betala mervärdesskatt, men får en gradvis minskande skattelättnad. Skattskyldighet uppstår då enligt en glidande skala så, att den skatt som skall redovisas inte genast, utan först småningom stiger till fullt belopp, i takt med att företagets verksamhet utvidgas.

Enligt direktivet kan en graderad skattelättnad i princip förverkligas antingen med hjälp av en modell som baserar sig på omsättningen eller en modell som baserar sig på den skatt som skall redovisas.

När lättnaden beräknas *på basis av omsättningen* har man en omsättningsbaserad nedre gräns för skattskyldigheten. I denna modell minskar lättnaden och stiger skatten gradvis till sitt fulla belopp i takt med att omsättningen ökar. Modellen gynnar arbetskraftsintensiva företag som saknar stora avdragbara inköp. För dessa företag är den skatt som skall redovisas och följaktligen också skattelättnaden större än för mera kapitalintensiva företag, som har stora avdragbara inköp.

En lättnad som beräknas *på basis av den skatt som skall redovisas* bestäms utgående från skillnaden mellan den skatt som skall betalas för försäljningen och den skatt som får dras av för inköpen. I dessa fall baserar sig den nedre gränsen för skattskyldighet på den skatt som skall redovisas. Lättnaden minskar och skatten stiger gradvis till sitt fulla belopp i takt med att det belopp växer som

skall redovisas i skatt. Modellen är neutral i sitt förhållande till arbetskraftsintensiva och kapitalintensiva företag, eftersom lättnadens storlek inte är beroende av företagets omsättning.

Enligt direktivet skall skattelättnaden vara förknippad med den nedre gränsen för skattskyldighet. En omsättningsbaserad nedre gräns för skattskyldighet och en lättnad som beräknas utgående från den skatt som skall redovisas kan inte kombineras, eftersom grunden är olika. En modell enligt vilken skattelättnaden baserar sig på den skatt som skall redovisas är därför problematisk såväl ur funktionell synvinkel som med tanke på gemenskapens regelverk.

Enligt gemenskapens lagstiftning får den nedre gränsen för skattskyldighet och gränsen för lättnadens fulla belopp inte överstiga den gräns för omsättningen som föreskrivs i Finlands anslutningsakt, dvs. 10 000 euro. Det är omöjligt att bestämma en gräns som skulle motsvara denna omsättning och samtidigt basera sig på den skatt som skall redovisas, eftersom en skattebaserad gräns påverkas både av försäljningen och av de avdragsgilla inköpen. Gemenskapens regelverk tillåter inte att Finland inför en modell där skattelättnaden baserar sig på den skatt som skall redovisas och på detta sätt gör lättnaden åtkomlig till fullt belopp också för företag vars årsomsättning överstiger 10 000 euro. Dessutom gäller det att observera att lättnaden delvis skulle bli åtkomlig också för företag med en mycket stor omsättning och stora avdrag. Direktivet förutsätter att lättnaden tillämpas endast i fråga om små företag.

Av de orsaker som framförts ovan föreslås i propositionen att skattelättnaden skall bygga på en omsättningsbaserad modell. Ett företag vars omsättning överstiger den nedre gränsen för skattskyldighet skall följaktligen beviljas en lättnad som minskar gradvis i takt med att omsättningen ökar. Näringsidkare som utövar verksamhet i liten skala och vilkas omsättning inte överstiger 8 500 euro, men som har ansökt om att bli skattskyldiga, skall få hela den skatt som de har betalt återburen som skattelättnad.

Eftersom den graderade skattelättnaden måste vara förknippad med den nedre gränsen för skattskyldighet, får dess inverkan inte

sträcka sig särskilt långt över gränsen för skattepliktig omsättning, dvs. 8 500 euro. Med hänsyn till detta föreslås att skatten skall uppgå till fullt belopp när den årliga omsättningen är 20 000 euro.

Eftersom lättnaden kommer att gälla också bokföringsskyldiga företag, och dessa har en räkenskapsperiod, kommer lättnaden att beräknas på räkenskapsperiodens omsättning. För att begreppen skall vara enhetliga och systemet skall fungera föreslås det att även den omsättning som avgör om den nedre gränsen för skattskyldigheten uppnås skall beräknas för räkenskapsperioden, inte för ett kalenderår. Om räkenskapsperioden är kortare eller längre än 12 månader, skall omsättningen omräknas till att motsvara omsättningen för en 12 månaders räkenskapsperiod.

I den omsättning som utgör grund för lättnaden skall inräknas motsvarande försäljningar som enligt gällande lag inräknas i den omsättning som anger den nedre gränsen för skattskyldighet. I den omsättning som utgör grund för lättnaden skall försäljningspriserna beaktas utan mervärdesskattens andel.

Av neutralitetsskäl skall utgångspunkten vara den att lättnaden gäller samtliga företagsformer. Följaktligen skall fysiska personer samt sammanslutningar och samfund ha rätt till lättnaden.

På basis av sin omsättning skulle många skogsägare omfattas av lättnaden och ca 46 procent av lättnaden skulle rikta sig till skogsbruket.

Inom skogsbruket sker försäljningarna huvudsakligen till andra skattskyldiga. Köparen får då dra av den skatt som betalas för försäljningen, varför den inte blir en kostnad för verksamheten. För dem som idkar skogsbruk lönar det sig dessutom att vara skattskyldiga, eftersom förvärv som görs för verksamheten ger rätt till avdrag. Den nuvarande nedre gränsen för skattskyldighet inverkar därför inte hämmande på de personer som idkar skogsbruk.

Målet med lättnaden är att främja tillväxtmöjligheterna för småföretag sålunda att tröskeln för utvidgande av verksamheten, som förorsakas av gränsen för skattskyldighet, sänks. Om skogsbruket skulle omfattas av lättnaden, skulle detta innebära att nästan hälften av skattestödet skulle kanaliseras till

sådana redan nu skattskyldiga skogsägare för vilka avdragsrätten gör det lönsamt att vara skattskyldiga. Detta motsvarar inte stödets målsättningar och är inte motiverat med tanke på åtgärdens kostnadseffektivitet. Därför föreslås lättnaden inte omfatta skogsbruket.

Annan primärproduktion än skogsbruk omfattas däremot av lättnaden. Även om merparten av försäljningen inom annan primärproduktion riktar sig till en annan skattskyldig, är denna försäljnings andel av lättnaden inte avsevärt mycket större än inom andra företag som omfattas av lättnaden. Av denna orsak och för att undvika gränsdragnings- och neutralitetsproblem för lantbruket och dess binärningar föreslås att annan primärproduktion skall omfattas av lättnaden.

Enligt 30 § mervärdesskattelagen är en överlåtelse av nyttjanderätten till en fastighet skattefri. Under vissa förutsättningar har en överlåtare dock möjlighet att ansöka om att bli skattskyldig för denna verksamhet. Detta blir aktuellt när nyttjanderätten till en fastighet överläts till en annan skattskyldig för att användas på ett sätt som berättigar till avdrag. Den gällande gränsen för skattskyldighet har inte en negativ effekt på dessa överlåtare, eftersom avdragsrätten för de förvärv som görs för verksamheten medför att det lönar sig för dem att ansöka om att bli skattskyldiga. Därför föreslås i lagförslaget att lättnaden inte heller skall gälla dem som på detta sätt blir skattskyldiga på ansökan.

Den nedre gränsen för skattskyldighet tillämpas inte heller på utländska företag som saknar fast driftsställe i Finland, eller på kommuner. Därför skall den lättnad som är förknippad med denna nedre gräns inte heller tillämpas på dessa företag och samfund.

Försäljningar av anläggningstillgångar skall inte inräknas i den omsättning som utgör grund för lättnaden. För att skattespekulation skall undvikas, skall lättnaden inte heller beviljas i fråga om skatt som betalas för försäljning av anläggningstillgångar.

En skattskyldig som redovisar sin skatt månatligen skall få lättnaden i form av återbäring. Under räkenskapsperioden skall den skattskyldige på normalt sätt anmäla och till staten betala de skatter som skall redovisas varje kalendermånad. Efter räkenskapsperiodens utgång skall skatteverket på ansökan ge

den skattskyldige lättnaden i form av återbäring. I sammanhang med planeringen och genomförandet av ett skattekontosystem skall man senast i år 2006 avgöra frågan om färre betalningsprocedurer när det gäller arbetsgivarprestationer och mervärdesskatt.

De primärproducenter och upphovsmän till konstverk som tillämpar årsredovisning skall anteckna lättnaden i sin skattedeklaration och på eget initiativ med lättnadens belopp minska den skatt som skall redovisas för skatteperioden.

2. Den nedre gränsen för beskattning av eget bruk av tjänster som avser fastighetsinnehav och själv utförda byggtjänster

Tjänster som avser fastighetsinnehav är enligt mervärdesskattelagen byggtjänster, renhållning och annan skötsel av fastigheten samt ekonomiska och administrativa tjänster som hänför sig till fastigheten. Tjänster som avser fastighetsinnehav är således i praktiken t.ex. fastighetsreparationer, städning av lägenheter samt gårdskarls- och disponentuppgifter.

Vid försäljning av tjänster som avser fastighetsinnehav skall betalas skatt enligt de allmänna principerna i mervärdesskattelagen. Följaktligen ingår det mervärdesskatt i de tjänster avseende fastighetsinnehav som fastighetens ägare eller innehavare köper av utomstående. Om den mervärdesskatt som ingår i priset på tjänsten inte får dras av, är det utan en specialbestämmelse skattemässigt förmånligare för fastighetens ägare eller innehavare att själv producera de tjänster som avser fastigheten än att köpa dem av utomstående. För att lindra denna konkurrensstörning beskattas arbeten som fastighetens ägare eller innehavare låter den egna personalen utföra på fastigheten enligt principerna för beskattning av eget bruk. Skattskyldigheten gäller affärsverk som idkar skattefri verksamhet, dem som idkar skattefri uthyrning av fastigheter, bostads- och fastighetsbolag, allmännyttiga samfund och församlingar.

Av administrativa skäl beskattas eget bruk av tjänster som avser fastighetsinnehav endast om värdet av eget arbete överstiger en viss nedre gräns, som anges i euro. Enligt

32 § 2 mom. 2 punkten mervärdesskattelagen behöver skatt inte betalas om lönekostnaderna jämte socialkostnader för tjänster avseende fastighetsinnehav som utförts under ett kalenderår inte överstiger 30 500 euro. Gränsen räknas särskilt för varje ägare eller innehavare av en fastighet. Samma gräns hänför sig till beskattning av eget bruk av själv utförda byggtjänster, om vilket förordnas i 33 § mervärdesskattelagen.

Ursprungligen var den nedre gränsen för beskattning av eget bruk av tjänster som avser fastighetsinnehav dimensionerad så, att skattskyldighet uppstod om fastighetsinnehavaren hade sysselsatt åtminstone en anställd på heltid. Denna princip ändrades dock år 2000, eftersom den ansåg försvåra avlönandet av en heltidsanställd gårdskar. Att ha en gårdskar anställd i ett bostadsbolag ansågs öka invånarnas trygghetskänsla och förbättra boendetrivseln. Därför höjdes den nedre gränsen för beskattning av eget bruk från ingången av 2000 från 120 000 mark till 180 000 mark, vilket motsvarade en heltidsanställd gårdskarlens genomsnittliga årsförtjänst. Senare omvandlades gränsen till 30 500 euro år 2001. Den nedre gränsen för beskattning av eget bruk av själv utförda byggtjänster, som bestäms i 33 §, ändrades på motsvarande sätt.

I propositionen föreslås att den nedre gränsen för beskattning av eget bruk av tjänster som avser fastighetsinnehav skall justeras till att motsvara gårdskarlarnas förbättrade förtjänstnivå, så att ett bostadsaktiebolag även i fortsättningen har möjlighet att avlöna en heltidsanställd arbetstagare utan att några mervärdesskattepåföljder uppstår. I överensstämmelse med detta förslås att gränsen skall höjas från 30 500 euro till 35 000 euro. Förutom bostadsaktiebolag skall ändringen också gälla andra ägare och innehavare av fastigheter. Den nedre gränsen för beskattning av eget bruk av själv utförda byggtjänster ändras på motsvarande sätt.

3. Propositionens verkningar

3.1. Ekonomiska verkningar

Lättnaden vid den nedre gränsen för skattskyldighet lindrar mervärdesskattebördan för

de småföretag, särskilt arbetskraftsintensiva småföretag, som får denna lättnad.

Utan de inskränkningar som föreslås ovan skulle lättnaden uppskattningsvis uppgå till ca 67 miljoner euro per år. Av detta skulle 22 miljoner euro rikta sig till skattskyldiga som redovisar sin skatt månatligen och ca 45 miljoner euro till primärproducenter som redovisar sin skatt årligen. Av lättnaden till primärproduktionen skulle ca 31 miljoner euro gå till skogsbruket. I propositionen föreslås att skogsbruket inte skall omfattas av lättnaden, varvid skattestödet till småföretag kan uppskattas bli sammanlagt ca 36 miljoner euro per år, vilket innebär en lika stor förlust av statliga skatteintäkter. Den skatteavkastningseffekt som skattelättnaden medför kommer första gången att synas 2005, eftersom skatten för 2004 tas ut i brutobelopp och de skattskyldiga får skattelättnaden året därpå.

Lättnaden kan göra det lättare att bli företagare och anmäla sig som mervärdesskattskyldig. På detta sätt kan den bidra till att främja sysselsättningen och förebygga grå ekonomi. Lättnaden riktas till företag med mycket låg omsättning, som i allmänhet sysselsätter bara en enda person. Sysselsättningseffekten skulle följaktligen i första hand yttra sig i nya företagare på marknaden, inte i avlönande av ytterligare arbetskraft.

Att den nedre gränsen för beskattning av eget bruk av tjänster som avser fastighetsinnehav och själv utförda byggtjänster höjs från 30 500 till 35 000 kommer att minska statens skatteintäkter med uppskattningsvis 3—4 miljoner euro per år. Höjningen av den nedre gränsen uppskattas inte medföra någon betydande snedvridning av konkurrensen.

3.2. Administrativa verkningar

Den föreslagna lättnaden bedöms gälla nästan 80 000 skattskyldiga av vilka ca 50 000 omfattas av månatligt och ca 30 000 av årligt redovisningsförfarande. Den kan också få flera näringsidkare än hittills att frivilligt registrera sig som skattskyldiga.

För skatteförvaltningen innebär införandet av lättnaden att det uppstår ett ökat informationsbehov och behov att ge skattskyldiga handledning, att det uppstår nya arbetsskeden

i övervakningen, dvs. att man måste övervaka de uppgifter som ligger till grund för lättningen samt i efterhand korrigera lättningen, samt att anmälningsblanketter och system för automatisk databehandling måste ändras. Införandet av reformen uppskattas föranleda kostnader på 300 000 euro. Att upprätthålla systemet innebär på årsnivå ett merarbete om uppskattningsvis 10 årsverken och ökning av köptjänsterna med ca 60 000 euro.

För de skattskyldiga innebär införandet av denna lättnad att bokföringsprogram måste ändras samt att nya övervakningsuppgifter måste lämnas till skattförvaltningen. De skattskyldiga måste reda ut och anmäla den omsättning som ligger till grund för lättningen samt den skatt som skall redovisas och som berättigar till lättnad. De som tillämpar årsredovisning skall dessutom själva räkna ut lättnadens storlek.

Att den nedre gränsen för eget bruk av tjänster som avser fastighetsinnehav och själv utförda byggtjänster höjs från 30 500 euro till 35 000 euro bedöms inte ha några administrativa verkningar.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet. Vid beredningen av ärendet har man hört de viktigaste intresseorganisationerna för näringslivet.

5. Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2004 och avses bli behandlad i samband med den.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering av lagförslaget

3 §. I 3 § mervärdesskattelagen bestäms om den nedre gräns för omsättningen som avgör när en säljare blir skattskyldig. Införandet av en skattelättnad i anslutning till denna gräns medför ändringar i paragrafen.

I gällande 3 § 1 mom. anges den nedre gränsen för skattskyldighet utgående från kalenderårets omsättning. Eftersom den nya graderade lättanden enligt lagförslaget skall beräknas på räkenskapsperiodens omsättning, anges också den nedre gränsen för skattskyldighet på ett nytt sätt. Härfter skall därför också den nedre gränsen för skattskyldighet bestämmas utgående från säljarens omsättning under räkenskapsperioden, inte under kalenderåret. För de näringsidkare som inte är bokföringsskyldiga, liksom för de skattskyldiga som omfattas av det årliga redovisningsförfarandet, skall räkenskapsperioden i enlighet med den föreslagna 208 a § vara ett kalenderår.

I 2 mom. bestäms den omsättning som utgör nedre gräns för skattskyldigheten. Bestämmelsen kommer också att ange den omsättning som ligger till grund för den skattelättnad som kopplas till denna nedre gräns.

Förutom de försäljningar som nämns i bestämmelsen skall i omsättningen också inräknas varor och tjänster som tas i eget bruk. Enligt lagens 20 § anses som försäljning också att en vara eller tjänst tas i eget bruk så som föreskrivs i 21—26 §. För att eget bruk skall inräknas i omsättningen, måste dock villkoren för beskattning av eget bruk vara uppfyllda. Detta kan leda till att beskattningen av eget bruk av varor eller tjänster inte beaktas på samma sätt vid kalkyleringen av den nedre gränsen för skattskyldighet och vid kalkyleringen av lättningen. För att t.ex. en vederlagsfri överlåtelse av en tjänst som någon själv har utfört skall beskattas som eget bruk, förutsätts i allmänhet att tjänsten utförs i anslutning till en skattepliktig rörelse. Om den nedre gränsen för skattskyldighet inte överskrids till följd av annan försäljning, skall tjänsten inte beaktas när man avgör om den nedre gränsen har överskridits, eftersom tjänsten i detta fall inte har utförts i samband med skattepliktig rörelse. Överskrids däremot den nedre gränsen för skattskyldighet till följd av annan försäljning, eller har säljaren ansökt om att bli skattskyldig, skall tjänsten beaktas när lättningen kalkyleras, eftersom den har utförts i samband med skattepliktig

rörelse. T.ex. eget bruk av serveringstjänster som överlåtits till personalen skall dock beaktas såväl vid kalkyleringen av den nedre gränsen för skattskyldighet som vid kalkyleringen av lättnaden, eftersom sådant eget bruk beskattas även om tjänsten inte utförs i samband med skattepliktig rörelse. Enligt lagens 22 a § skall uttag i ringa mån för eget bruk inte inräknas vare sig i den omsättning som avgör om den nedre gränsen för skattskyldighet har överskridits eller i den omsättning som utgör grund för lättnaden, eftersom skatt inte skall betalas för sådant bruk. Värdet av försäljningen vid eget bruk bestäms enligt skattegrunden i lagens 74—77 §.

Enligt 2 mom. skall i omsättningen inte inräknas bl.a. försäljning av anläggningstillgångar. Om sådana försäljningar skulle beaktas, skulle stora förändringar av engångskaraktär ske i omsättningen, vilket skulle ge en snedvriden bild av den verkliga omfattningen av den skattskyldiges rörelse. Försäljning av anläggningstillgångar skall inte heller inräknas i den omsättning på vilken lättnaden beräknas. Bestämmelsens ordalydelse preciseras så att den gäller också beskattning av eget bruk. När t.ex. en fastighet som är anläggningstillgång tas i privat bruk eller annat bruk som inte berättigar till avdrag, skall uttaget av fastigheten för eget bruk inte inräknas i den omsättning som avgör om skattskyldighet uppstår eller den omsättning på vilken lättnaden beräknas.

Eftersom den nedre gränsen för skattskyldighet och den därtill anslutna lättnaden enligt lagförslaget skall bestämmas med hjälp av räkenskapsperiodens och inte kalenderårets omsättning, föreslås i lagförslaget att till paragrafen skall fogas ett nytt 3 mom. för de situationer där företagets räkenskapsperiod är kortare eller längre än 12 månader. I dessa fall skall räkenskapsperiodens skattepliktiga omsättning omräknas till att motsvara omsättningen för 12 månader. Detta sker så, att räkenskapsperiodens skattepliktiga omsättning multipliceras med 12 och delas med antalet månader som räkenskapsperioden omfattar. Detta omvandlade belopp jämförs sedan med skattskyldighetsgränsen, 8 500 euro, när det gäller att avgöra om skattskyldighet uppstår. Bestämmelsen skall tillämpas också när lättnaden beräknas.

Gällande 3 mom. blir ett nytt 4 mom.

32 §. I paragrafens 2 mom. 2 punkten anges en nedre gräns som avgör när eget bruk av tjänster som avser fastighetsinnehav skall beskattas. I punkten föreslås en ändring som beror på att denna gräns justeras. I momentets 1 punkt görs inga ändringar.

33 §. I paragrafen bestäms om beskattning av eget bruk av byggtjänster som vederbörande själv har utfört. I 3 mom. föreslås en ändring som beror på justeringen av den nedre gräns som avgör när eget bruk av tjänster som avser fastighetsinnehav beskattas.

Enligt paragrafen skall skatt för eget bruk betalas för en byggtjänst i samband med ett nybygge eller en grundlig förbättring av fastigheten när en näringsidkare säljer en fastighet eller tar den i annan användning än sådan som berättigar till avdrag, om näringsidkaren har kunnat göra avdrag för anskaffningen av byggtjänsten eller fastigheten eller om han själv har utfört byggtjänsten för sådan användning som berättigar till avdrag. Eget bruk av byggtjänster som någon själv har utfört beskattas endast om lönekostnaderna jämte socialkostnaderna för byggtjänsterna under ett kalenderår överstiger 30 500 euro.

Enligt 32 § 3 mom. 1 punkten är byggtjänster tjänster som avser fastighetsinnehav. För byggtjänster som någon själv utför på en fastighet i annan användning än sådan som berättigar till avdrag skall därför enligt den ändring som föreslås i 32 § inte betalas skatt för eget bruk av tjänster som avser fastighetsinnehav om lönekostnaderna jämte socialkostnaderna för byggtjänsterna under ett kalenderår inte överstiger 35 000 euro. Även arbeten som har utförts för nybyggnad eller grundlig förbättring av en fastighet som först senare överförs till annan användning än sådan som berättigar till avdrag bör beskattas enligt samma grunder. Därför föreslås att den nedre gräns som 33 § 3 mom. föreskriver för beskattning av eget bruk av byggtjänster som någon själv utför på motsvarande sätt skall höjas från 30 500 euro till 35 000 euro.

14 a kap. Skattelättnad i anslutning till den nedre gränsen för skattskyldighet

Till lagen föreslås fogas ett nytt 14 a kap.

om en skattelättnad i anslutning till den nedre gränsen för skattskyldighet.

149 a §. I paragrafen föreskrivs hur den lättnad beräknas som enligt bestämmelsen skall beviljas i anslutning till den nedre gränsen för skattskyldighet.

Enligt 1 mom. skall en skattskyldig vars omsättning under räkenskapsperioden överstiger den nedre gränsen 8 500 euro få en lättnad i den skatt som skall redovisas för räkenskapsperioden. Lättnadens storlek bestäms enligt den formel som tagits in i paragrafen. Formeln innebär att lättnaden minskar med ökad omsättning, enligt en glidande skala.

Med omsättningen under räkenskapsperioden avses den omsättning under räkenskapsperioden som anges i 3 §. I omsättningen skall därför endast inräknas de skattepliktiga och skattefria försäljningar som nämns i 3 § 2 mom. Vid tillämpningen av den nedre

gränsen för skattskyldighet avses med försäljningspriser som inräknas i omsättningen de belopp som säljaren fakturerar av köparen, oberoende av om mervärdesskattens andel ingår i priserna eller inte. I den omsättning på vilken lättnaden beräknas skall dock försäljningspriserna alltid inräknas utan skattens andel. Om den skattskyldiges räkenskapsperiod är kortare eller längre än 12 månader, skall räkenskapsperiodens omsättning vid beräkningen av lättnaden omräknas till att motsvara 12 månaders omsättning, enligt vad som föreslås i 3 § 3 mom.

Med skatt som skall redovisas för räkenskapsperioden avses i formeln i enlighet med 147 § 1 mom. skillnaden mellan de skatter som skall betalas respektive dras av för räkenskapsperioden, enligt vad som bestäms i lagens 13 kap. I den skatt som skall redovisas skall dock inte inräknas de poster som nämns i 4 mom.

Exempel 1.

Räkenskapsperiodens omsättning	18 000 euro
Skatt som skall redovisas för räkenskapsperioden	2 000 euro
Lättnad = $2\,000 - \frac{(18\,000 - 8\,500) \times 2\,000}{11\,500} =$	348 euro
Slutlig skatt	$2\,000 - 348 =$ 1 652 euro

Exempel 2.

Räkenskapsperiodens (18 mån.) omsättning	27 000 euro
Skatt som skall redovisas för räkenskapsperioden (18 mån.)	3 000 euro
Den omräknade omsättningen (12 mån.) $\frac{12 \times 27\,000}{18} =$	18 000 euro
Lättnad = $3\,000 - \frac{(18\,000 - 8\,500) \times 3\,000}{11\,500} =$	522 euro
Slutlig skatt	$3\,000 - 522 =$ 2 478 euro

Enligt 2 mom. skall en skattskyldig vars omsättning utan skattens andel uppgår till högst 8 500 euro få i lättnad hela den skatt som skall redovisas för räkenskapsperioden. Detta gäller främst företagare som idkar verksamhet i liten skala och som med stöd av 12 § har ansökt om att bli skattskyldiga eller

som har uppskattat att deras omsättning kommer att bli större än vad som verkligen har blivit fallet, och som därför har anmält sig som skattskyldiga.

I 3 mom. anges när en skattskyldig inte har rätt till någon lättnad alls. Lättnad skall inte beviljas om den lättnad som beräknas enligt

formeln visar sig bli negativ. Enligt formeln blir lättningen negativ när räkenskapsperiodens omsättning överstiger 20 000 euro. Lättnad beviljas följaktligen inte företag vilkas omsättning överstiger denna gräns. Lättnaden blir inte heller tillämplig om den skatt som skall redovisas för räkenskapsperioden är negativ, dvs. om de skatter som får dras av för räkenskapsperioden överstiger de skatter som skall betalas, så att den skattskyldige vore berättigad till återbäring. Lättnaden tillämpas inte i fråga om kommuner eller utlänningar utan fast driftsställe i Finland. Dessa omfattas inte heller av regeln att skattskyldighet uppstår när den nedre gränsen för omsättningen överskrids.

I 4 mom. uppräknas de affärstransaktioner för vilka lättnad inte skall beviljas. Lättnad skall inte beviljas i skatt som skall redovisas för skogsbruk, skatt som skall redovisas för överlåtelse av nyttjanderätten till en fastighet eller skatt som skall betalas för försäljning av anläggningstillgångar.

När skogsbruket definieras iaktas i tillämpliga delar den praxis som gäller inom inkomstbeskattningen. Försäljning av trävaror eller avverkningsrätter som hänför sig till det egna skogsbruket berättigar således inte till lättnad. Däremot räknas t.ex. försäljning av arbetsprestationer som hänför sig till en annan persons skog inte till skogsbruk.

Enligt 5 mom. skall de poster som nämns i 4 mom. inte inräknas i den skatt som skall redovisas för räkenskapsperioden. Bestämmelsen gäller skattskyldiga som förutom verksamhet som avses i 4 mom. även idkar verksamhet som berättigar till lättnad. Om en skattskyldig t.ex. idkar både skogsbruk, skattepliktig uthyrning av fastigheter och reparationsverksamhet, skall lättnaden för den skattskyldiges reparationsverksamhet kalkyleras så, att samtliga försäljningar i enlighet med 3 § skall räknas in i den omsättning som ligger till grund för lättnaden, men vid kalkyleringen av den skatt som skall redovisas och som berättigar till lättnad skall endast beaktas den skatt som skall betalas för försäljningar eller får dras av för inköp vilka hänför sig till reparationsverksamheten. Försäljningar av anläggningstillgångar skall inte inräknas i den omsättning på vilken lättnaden beräknas och skatt som betalas för sådana försäljningar

skall inte inräknas i den skatt som skall redovisas och som berättigar till lättnad. Inköp av anläggningstillgångar skall däremot dras av från den skatt som skall redovisas för räkenskapsperioden och som berättigar till lättnad.

149 b §. I paragrafen bestäms vilket förfarande som skall iaktas när skattskyldiga som ger redovisning varje månad beviljas lättnad.

Skattskyldiga vilkas skatteperiod är en kalendermånad skall på samma sätt som hittills månatligen till staten betala den skatt som de skall redovisa för skatteperioden. Enligt 1 mom. skall skatteverket efter räkenskapsperiodens utgång på ansökan eller med stöd av annan utredning till den skattskyldige betala ett belopp som motsvarar lättnaden. Från beloppet skall dras av obetald skatt för räkenskapsperioden. På det belopp som återbetalas som lättnad skall inte betalas ränta. Med stöd av 21 § 1 mom. förordningen om skatteuppbörd (903/1978) återbärs inte belopp som understiger fem euro.

Enligt 2 mom. skall en ansökan om lättnad göras inom tre år efter utgången av den räkenskapsperiod som lättnaden avser.

I 3 mom. bestäms om debitering av skatt när lättnaden felaktigt har beviljats till överstort belopp.

Enligt 4 mom. kan den skatt som skall debiteras höjas under de förutsättningar som bestäms i 154 § och skattetillägg kan debiteras på skatten. Dröjsmålspåföljderna bestäms enligt 154 §, eftersom lättnaden ges som en återbäring som inte ansluter sig till månadsredovisningsförfarandet.

149 c §. I paragrafen bestäms hur de som tillämpar årsredovisning får sin lättnad. Årsredovisning tillämpas av dem som bedriver primärproduktion eller är upphovsmän till konstverk enligt 162 § 4 mom. samt renbeteslagsgrupper som avses i 13 c §.

Enligt paragrafen skall en skattskyldig vars skatteperiod är ett kalenderår eller ett renskötselår dra av lättnaden från den skatt som skall redovisas för skatteperioden. I samband med den skattedeklaration som dessa näringsidkare ger skall de även lämna de uppgifter som behövs för att man skall kunna kalkylera lättnaden. I motsats till de skattskyldiga som tillämpar månadsredovisning skall de skattskyldiga som tillämpar årsredovisningsförfarandet däremot på eget initiativ räkna ut

lättnadens storlek, dra av den från den skatt som skall redovisas för skatteperioden och betala skillnaden till staten. Idessa fall behövs alltså inget återbäringsförfarande.

Om en skattskyldig som tillämpar årsredovisningsförfarandet, felaktigt får en alltför stor lättnad, skall utgångspunkten vara den att samma bestämmelser i lagens 19 kap. om påförande av skatt skall tillämpas som de vilka tillämpas på skatt som är obetald för en räkenskapsperiod. Om den skattskyldige felaktigt har beviljats en alltför liten lättnad, skall han eller hon ha möjlighet att begära återbäring eller rättelse med stöd av 191 § 2 mom. eller 192 §.

149 d §. I paragrafen bestäms om rättelse av lättnad på grund av ett debiterings-, efterbeskattnings-, återbärings- eller rättelsebeslut eller ett beslut om ny behandling eller ett beslut på besvär som gäller beloppet av den skatt som en skattskyldig skall betala eller dra av för en räkenskapsperiod. Om lättnaden visar sig vara för stor eller för liten på grund av att räkenskapsperiodens beskattning har varit felaktig, skall den rättas. Rättelse skall i detta fall göras oberoende av tidsfrister och förutsättningarna för efterbeskattnings.

149 e §. I övrigt iakttas i tillämpliga delar mervärdesskattelagens procedurregler på lättnadsförfarandet. Dessutom tillämpas på lättnaden vad som annars föreskrivs i lagstiftningen om mervärdesskatt och återbäring av sådan skatt.

208 a. Räkenskapsperioden för de skattskyldiga som inte är bokföringsskyldiga skall enligt denna paragraf vara ett kalenderår. De skattskyldiga som omfattas av årligt redovisningsförfarande är i regel inte bokföringsskyldiga och deras skatteperiod och räkenskapsperiod sammanfaller vardera därför

med kalenderåret. Det årliga redovisningsförfarandet kan även omfatta bokföringsskyldiga skattskyldiga, vars räkenskapsperiod kan avvika från kalenderåret. Den skatt som de skattskyldiga som omfattas av det årliga redovisningsförfarandet skall redovisa för skatteperioden och den skattelättnad som beviljas skall beräknas för samma tidsperiod. Av denna orsak föreslås att bestämmelsen ändras så att räkenskapsperioden för de skattskyldiga som tillämpar årlig redovisning alltid är ett kalenderår när bestämmelserna i mervärdesskattelagen tillämpas. Räkenskapsperioden för en renbeteslagsgrupp är ett renskötselår.

2. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft från början av 2004.

Den lättnad som ansluts till den nedre gränsen för skattskyldighet skall tillämpas på en räkenskapsperiod som börjar samma dag som lagen träder i kraft eller därefter, eller på en del av en räkenskapsperiod, om räkenskapsperioden har börjat före nämnda tidpunkt. För de räkenskapsperioder eller delar av räkenskapsperioder som avslutas under 2004 kan lättnad sökas tidigast från ingången av 2005.

De nya nedre gränserna för beskattning av eget bruk av tjänster som avser fastighetsinnehav och av byggtjänster som vederbörande själv har utfört tillämpas på tjänster som utförs eller tas i eget bruk samma dag som lagen träder i kraft eller därefter.

Med stöd av vad som har anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
 ändras i mervärdesskattelagen av den 30 december 1993 (1501/1993) 3 §, 32 § 2 mom., 33 § 3 mom., och 208 a §,
 av dessa lagrum 3 § sådan den lyder i lag 1486/1994 och 915/2001, 32 § 2 mom. sådan den lyder i nämnda lag 915/2001, 33 § 3 mom. sådant det lyder i sistnämnda lag och 208 a § i lag 1486/1994, samt
 fogas till lagen ett nytt 14 a kap. som följer:

3 §

Säljaren är inte skattskyldig om räkenskapsperiodens omsättning är högst 8 500 euro, såvida säljaren inte på egen anmälan har registrerats som skattskyldig.

I omsättningen enligt 1 mom. inräknas summan av den skattepliktiga försäljningen, den enligt 55, 56, 58 och 70—72 e §§ skattefria försäljningen, överlåtelser av fastigheter eller rättigheter som hänför sig till fastigheter samt försäljningen av finansiella tjänster enligt 41 § och försäkringstjänster enligt 44 §. I omsättningen inräknas inte försäljning av finansiella tjänster och försäkringstjänster av accessorisk karaktär eller försäljning av anläggningstillgångar.

Om säljarens räkenskapsperiod är kortare eller längre än 12 månader, betraktas som räkenskapsperiodens omsättning enligt 1 mom. det belopp som fås när räkenskapsperiodens omsättning multipliceras med 12 och divideras med det antal månader som räkenskapsperioden omfattar. Som månader räknas hela kalendermånader.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas varken på

- 1) utlänningar som saknar fast driftsställe i Finland, eller
- 2) kommuner.

32 §

Fastighetens ägare eller innehavare behöver inte betala skatt om

- 1) han huvudsakligen använder fastigheten som sin bostad, eller

- 2) lönekostnaderna jämte socialkostnader för de tjänster som avser fastighetsinnehav som han utfört under ett kalenderår inte överstiger 35 000 euro.

33 §

Skatt skall inte heller betalas på eget bruk av själv utförda byggtjänster som avses i 1 mom. i fråga om lönekostnaderna och socialkostnaderna i samband med dem, om dessa kostnader för byggtjänsterna under ett kalenderår inte överstiger 35 000 euro. Detta gränobelopp tillämpas dock inte om näringsidkaren har sålt byggtjänster till utomstående eller bedrivit sådan verksamhet som nämns i 31 § vid den tidpunkt då byggtjänsten slutfördes.

14 a kap.

Skattelättnad vid den nedre gränsen för skattskyldighet

149 a §

En skattskyldig för vilken räkenskapsperiodens omsättning (i formeln omsättning) beräknad enligt 3 § utan skattens andel överstiger 8 500 euro får en lättnad i den skatt som skall redovisas för redovisningsperioden (i formeln skatt) så, att lättnadens storlek bestäms enligt följande:

$$\text{skatt} - \frac{(\text{omsättning} - 8\,500) \times \text{skatt}}{11\,500}$$

En skattskyldig för vilken räkenskapsperiodens omsättning beräknad enligt 3 § utan skattens andel uppgår till högst 8 500 euro får i lättnad hela den skatt som skall redovisas för räkenskapsperioden.

Vad som bestäms i 1 och 2 mom. tillämpas inte om

- 1) lättnaden beräknad enligt formeln i 1 mom. är negativ,
- 2) den skatt som skall redovisas för räkenskapsperioden är negativ,
- 3) den skattskyldige är en utlänning som saknar fast driftsställe i Finland, eller
- 4) den skattskyldige är en kommun.

Lättnad fås inte

- 1) i skatt som skall redovisas för skogsbruk,
- 2) i skatt som skall redovisas för överlåtelse av nyttjanderätten till en fastighet enligt 30 §, eller
- 3) i skatt som skall betalas för försäljning av anläggningstillgångar.

Vid beräkningen av lättnaden skall de poster som nämns i 4 mom. inte inräknas i den skatt som skall redovisas för räkenskapsperioden.

149 b §

Om den skattskyldiges skatteperiod är en kalendermånad, betalar skatteverket på ansökan eller med stöd av annan utredning efter räkenskapsperiodens utgång till den skattskyldige ett belopp motsvarande den lättnad som avses i 149 a §. Det belopp som skall betalas i lättnad till den skattskyldige minskas med den obetalda skatt som den skattskyldige skall redovisa för räkenskapsperioden. På ett skattebelopp som återbärs som lättnad betalas inte ränta.

Det belopp som återbärs som lättnad kan betalas ut inom tre år från utgången av den räkenskapsperiod som lättnaden avser, eller senare, om den skattskyldige inom nämnda tid har framställt ett yrkande om betalning.

Har till en skattskyldig som lättnad betalats ett överstort belopp och har detta berott på felaktiga eller bristfälliga uppgifter från den skattskyldige, skall skatteverket bestämma att den skattskyldige skall betala det överbetalda beloppet. Beloppet kan debiteras inom tre år från utgången av den räkenskapsperiod som lättnaden avser.

Skatt som skall debiteras med stöd av 3 mom. kan höjas och på beloppet kan påföras skattetillägg på det sätt och under de förutsättningar som föreskrivs i 154 §.

149 c §

Om den skattskyldiges skatteperiod är ett kalenderår eller ett renskötselår, skall den skattskyldige dra av lättnaden från den skatt som skall redovisas för skatteperioden. De uppgifter som behövs för beräkningen av lättnaden lämnas i samband med skattedeklarationen.

149 d §

Om en för stor eller för liten lättnad har betalats till en skattskyldig på grund av ett debiterings-, efterbeskattnings-, återbärings- eller rättelsebeslut eller ett beslut om ny behandling eller ett beslut på besvär som gäller beloppet av den skatt som den skattskyldige skall betala eller dra av för en räkenskapsperiod, skall lättnaden rättas. Rättelse kan göras även om förutsättningarna för efterbeskattnings inte föreligger.

149 e §

I övrigt iakttas i fråga om lättnaden i tillämpliga delar vad som bestäms om mervärdesskatt i II avdelningen i denna lag eller i någon annan lag.

208 a §

För de skattskyldiga som inte är bokföringsskyldiga eller vars skatteperiod sammanfaller med kalenderåret, är räkenskapsperioden ett kalenderår. Räkenskapsperioden för en renbeteslagsgrupp är ett renskötselår.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Lagens 3 och 149 a—149 e § tillämpas på en räkenskapsperiod som börjar samma dag som denna lag träder i kraft eller därefter, eller på en del av en räkenskapsperiod, om räkenskapsperioden har börjat före nämnda tidpunkt. Om denna del av räkenskapsperioden är kortare eller längre än 12 månader, tillämpas beräkningsregeln i 3 § 3 mom. För de räkenskapsperioder eller delar av räkenskapsperioder som avslutas under 2004 kan lättnad sökas tidigast den 1 januari 2005.

Bestämmelserna i 32 § 2 mom. och 33 §

3 mom. tillämpas på byggtjänster och andra tjänster som avser fastighetsinnehav och som _____ har utförts eller tagits i eget bruk samma dag som lagen träder i kraft eller därefter.

Helsingfors den 14 november 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Finansminister *Antti Kalliomäki*

Lag

om ändring av mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i mervärdesskattelagen av den 30 december 1993 (1501/1993) 3 §, 32 § 2 mom., 33 § 3 mom., och 208 a §,
 av dessa lagrum 3 § sådan den lyder i lag 1486/1994 och 915/2001, 32 § 2 mom. sådan den lyder i nämnda lag 915/2001, 33 § 3 mom. sådant det lyder i sistnämnda lag och 208 a § i lag 1486/1994, samt
fogas till lagen ett nytt 14 a kap. som följer:

Gällande lydelse

3 §

Säljaren är inte skattskyldig om omsättningen under kalenderåret uppgår till högst 8 500 euro, såvida han inte enligt egen anmälan har registrerats som skattskyldig.

I omsättningen enligt 1 mom. inräknas summan av den skattepliktiga försäljningen, den enligt 55, 56, 58 och 70—72 e §§ skattefria försäljningen, överlåtelse av fastigheter eller rättigheter som hänför sig till fastigheter samt försäljningen av finansiella tjänster enligt 41 § och försäkringstjänster enligt 44 §. I omsättningen inräknas inte försäljningspriserna på finansiella tjänster och försäkringstjänster av accessorisk karaktär eller på anläggningstillgångar.

Vad 1 mom. stadgar tillämpas varken på

- 1) utlänningar som saknar fast driftsställe i Finland, eller
- 2) kommuner.

Föreslagen lydelse

3 §

Säljaren är inte skattskyldig om *räkenskapsperiodens* omsättning är högst 8 500 euro, såvida säljaren inte på egen anmälan har registrerats som skattskyldig.

I omsättningen enligt 1 mom. inräknas summan av den skattepliktiga försäljningen, den enligt 55, 56, 58 och 70—72 e §§ skattefria försäljningen, överlåtelse av fastigheter eller rättigheter som hänför sig till fastigheter samt försäljningen av finansiella tjänster enligt 41 § och försäkringstjänster enligt 44 §. I omsättningen inräknas inte *försäljning* av finansiella tjänster och försäkringstjänster av accessorisk karaktär eller försäljning av anläggningstillgångar.

Om säljarens räkenskapsperiod är kortare eller längre än 12 månader, betraktas som räkenskapsperiodens omsättning enligt 1 mom. det belopp som fås när räkenskapsperiodens omsättning multipliceras med 12 och divideras med det antal månader som räkenskapsperioden omfattar. Som månader räknas hela kalendermånader.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas varken på

- 1) utlänningar som saknar fast driftsställe i Finland, eller
- 2) kommuner.

32 §

Fastighetens ägare eller innehavare behöver inte betala skatt om

Fastighetens ägare eller innehavare behöver inte betala skatt om

Gällande lydelse

- 1) han huvudsakligen använder fastigheten som sin bostad, eller
- 2) lönekostnaderna jämte socialkostnader för de tjänster som avser fastighetsinnehav som han utfört under ett kalenderår inte överstiger 30 500 euro.

Föreslagen lydelse

- 1) han huvudsakligen använder fastigheten som sin bostad, eller
- 2) lönekostnaderna jämte socialkostnader för de tjänster som avser fastighetsinnehav som han utfört under ett kalenderår inte överstiger 35 000 euro.

33 §

Skatt skall inte heller betalas på eget bruk av själv utförda byggtjänster som avses i 1 mom. i fråga om lönekostnaderna och socialkostnaderna i samband med dem, om dessa kostnader för byggtjänsterna under ett kalenderår inte överstiger 30 500 euro. Detta gränobelopp tillämpas dock inte om näringsidkaren har sålt byggtjänster till utomstående eller bedrivit sådan verksamhet som nämns i 31 § vid den tidpunkt då byggtjänsten slutfördes.

Skatt skall inte heller betalas på eget bruk av själv utförda byggtjänster som avses i 1 mom. i fråga om lönekostnaderna och socialkostnaderna i samband med dem, om dessa kostnader för byggtjänsterna under ett kalenderår inte överstiger 35 000 euro. Detta gränobelopp tillämpas dock inte om näringsidkaren har sålt byggtjänster till utomstående eller bedrivit sådan verksamhet som nämns i 31 § vid den tidpunkt då byggtjänsten slutfördes.

*14 a kap.****Skattelättnad vid den nedre gränsen för skattskyldighet****149 a §*

En skattskyldig för vilken räkenskapsperiodens omsättning (i formeln omsättning) beräknad enligt 3 § utan skattens andel överstiger 8 500 euro får en lättnad i den skatt som skall redovisas för redovisningsperioden (i formeln skatt) så, att lättnadens storlek bestäms enligt följande:

$$\text{skatt} - \frac{(\text{omsättning} - 8\,500) \times \text{skatt}}{11\,500}$$

En skattskyldig för vilken räkenskapsperiodens omsättning beräknad enligt 3 § utan skattens andel uppgår till högst 8 500 euro får i lättnad hela den skatt som skall redovisas för räkenskapsperioden.

Vad som bestäms i 1 och 2 mom. tillämpas inte om

- 1) lättnaden beräknad enligt formeln i 1 mom. är negativ,
- 2) den skatt som skall redovisas för räkenskapsperioden är negativ,

3) den skattskyldige är en utlänning som saknar fast driftsställe i Finland, eller

4) den skattskyldige är en kommun.

Lättnad fås inte

1) i skatt som skall redovisas för skogsbruk,

2) i skatt som skall redovisas för överlåtelse av nyttjanderätten till en fastighet enligt 30 §, eller

3) i skatt som skall betalas för försäljning av anläggningstillgångar.

Vid beräkningen av lättnaden skall de poster som nämns i 4 mom. inte inräknas i den skatt som skall redovisas för räkenskapsperioden.

149 b §

Om den skattskyldiges skatteperiod är en kalendermånad, betalar skatteverket på ansökan eller med stöd av annan utredning efter räkenskapsperiodens utgång till den skattskyldige ett belopp motsvarande den lättnad som avses i 149 a §. Det belopp som skall betalas i lättnad till den skattskyldige minskas med den obetalda skatt som den skattskyldige skall redovisa för räkenskapsperioden. På ett skattebelopp som återbärs som lättnad betalas inte ränta.

Det belopp som återbärs som lättnad kan betalas ut inom tre år från utgången av den räkenskapsperiod som lättnaden avser, eller senare, om den skattskyldige inom nämnda tid har framställt ett yrkande om betalning.

Har till en skattskyldig som lättnad betalats ett överstort belopp och har detta berott på felaktiga eller bristfälliga uppgifter från den skattskyldige, skall skatteverket bestämma att den skattskyldige skall betala det överbetalda beloppet. Beloppet kan debiteras inom tre år från utgången av den räkenskapsperiod som lättnaden avser.

Skatt som skall debiteras med stöd av 3 mom. kan höjas och på beloppet kan påföras skattetillägg på det sätt och under de förutsättningar som föreskrivs i 154 §.

149 c §

Om den skattskyldiges skatteperiod är ett kalenderår eller ett renkötselår, skall den skattskyldige dra av lättnaden från den skatt

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

som skall redovisas för skatteperioden. De uppgifter som behövs för beräkningen av lättnaden lämnas i samband med skattedeklarationen.

149 d §

Om en för stor eller för liten lättnad har betalats till en skattskyldig på grund av ett debiterings-, efterbeskattnings-, återbärings- eller rättelsebeslut eller ett beslut om ny behandling eller ett beslut på besvär som gäller beloppet av den skatt som den skattskyldige skall betala eller dra av för en räkenskapsperiod, skall lättnaden rättas. Rättelse kan göras även om förutsättningarna för efterbeskattnings inte föreligger.

149 e §

I övrigt iakttas i fråga om lättnaden i tillämpliga delar vad som bestäms om mervärdesskatt i II avdelningen i denna lag eller i någon annan lag.

208 a §

För de skattskyldiga som inte är bokföringsskyldiga, är räkenskapsperioden ett kalenderår.

208 a §

För de skattskyldiga som inte är bokföringsskyldiga eller vars skatteperiod sammanfaller med kalenderåret, är räkenskapsperioden ett kalenderår. Räkenskapsperioden för en renbeteslagsgrupp är ett renskötselår.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Lagens 3 och 149 a—149 e § tillämpas på en räkenskapsperiod som börjar samma dag som denna lag träder i kraft eller därefter, eller på en del av en räkenskapsperiod, om räkenskapsperioden har börjat före nämnda tidpunkt. Om denna del av räkenskapsperioden är kortare eller längre än 12 månader, tillämpas beräkningsregeln i 3 § 3 mom. För de räkenskapsperioder eller delar av räkenskapsperioder som avslutas under 2004 kan lättnad sökas tidigast den 1 januari 2005.

Bestämmelserna i 32 § 2 mom. och 33 § 3 mom. tillämpas på byggtjänster och andra tjänster som avser fastighetsinnehav och som har utförts eller tagits i eget bruk sam-

ma dag som lagen träder i kraft eller därefter.
